
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ TÜRKÇE EĞİTİMİ PROGRAMI SON DEĞERLENDİRME VE ÖNERİ RAPORU

---

1. Amaç ve hedefler

Amaç ve hedeflerin Mayıs 2017 de ulusal ve uluslararası örnekler ışığında katılımcı bir yöntemle yenilenmiş olması , eğitim programının amaç ve hedeflerinin yeterlikler dilinde Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi ve UÇEP'le uyumlu olarak yapılandırılması ve paydaş katılımı güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde; amaç ve hedeflerin tanımlanmasında iç paydaşların yanısıra dış paydaş katkısının geliştirilmesini öneriyoruz.

---

2. Eğitim Programı

Dönem I, III ve VI'da Aile Sağlığı Merkezi, Toplum Sağlığı Merkezi, işyeri hekimliği, okul sağlığı merkezi ve kurum ziyaretleri, Toplumsal Duyarlılık Programı (TODUP) uygulama projeleri, Dönem II ve V de başlatılan dikey entegrasyona yönelik yeni uygulamalar, gönüllü yaz staj uygulaması, güncel UÇEP'e uyumu sağlayacak güncellemeler yapılması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Öğrenci merkezli eğitim etkinliklerinin sayısal olarak ve bu uygulamalara katılan öğretim üye sayısının artırılması, gruptaki öğrenci sayılarının azaltılmasını,
2. Dönem VI öğrencilerinin tanı-tedavi ve izlem süreçlerinde daha aktif yer almalarının sağlanmasını,
3. Eğitim programının yıllara göre içeriklerinin de tanımlanması, basılı ve elektronik olarak paylaşılmasını,
4. Bağımsız çalışma saatlerinin yapılandırılması ve artırılması; kurul / staj süre ve kapsamına göre dengeli bir dağılımının sağlanmasını,
5. Seçmeli ders ve stajların tüm yıllara yada evrelere dengeli biçimde yapılandırılarak ve çeşitliliğinin artırılarak uygulanmasını,
6. Eğitim programının geliştirilmesinde Sağlık Bakanlığı istatistikleri ve Ulusal Sağlık yükü araştırma sonuçlarının da göz önüne alınmasını,
7. Toplumsal Duyarlılık Programı (TODUP) uygulama projelerinin eğitim programı içinde

-
- ayrıntılı olarak belirtilmesi, uygulayıcı öğretim üyesi sayısının artırılmasını,
8. Klinik stajlarda yatay entegrasyon uygulamalarının yapılması; temel tıp ile klinik stajlar arasındaki dikey entegrasyonunun sağlanması için disiplinlerarası etkileşimin/iletişimin artırılmasını,
  9. Dönem I'de tüm kurullarda yer alan davranış bilimleri ve iletişim becerileri ile sosyal tıp dersleri, dönem I, II, III'de klinik beceri ve PDÖ, Dönem V Adli Tıp stajı, Dönem I, III ve VI'da Halk Sağlığı, Dönem III'de Toplum Sağlığı ve Etik, Dönem IV'de Stajlarda Etik ders ve uygulamalarının sürekliliğinin sağlanması,
  10. Simüle/standardize başta olmak üzere öğrencilerin hasta ile erken temasın sağlayacak uygulamalı öğrenme fırsatları sunulmasını, öneriyoruz.
-

3. Öğrencilerin Değerlendirilmesi

Ölçme-değerlendirme yöntem ve ölçütleri belirlenmiş ve yayınlanmış, öğrenciler ve öğretim üyeleri tarafından biliniyor olması, çoklu yöntem ve gereç kullanılması, soru tartışma ortamı, ara sınavlar, bilgi sistemi aracılığı ile öğrencilerin bireysel gelişimi ile ilgili kısmi bilgi verilmesi, sınav sonu tartışmalar güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Çeşitli aşamalarda yapılan beceri sınavlarının yapılandırılması, tutum değerlendirme uygulamalarının programa konulması, çoklu yöntem ve gereç kullanımının yaygınlaştırılmasını,
2. Klinik akıl yürütme ve beceriyi ölçmeye yönelik güncel yöntemlerin yapılandırılarak yaygın bir şekilde kullanılmasını,
3. Klinik stajlarda soru değerlendirme komisyonlarının aktif hale getirilmesi ve sınavların kapsam geçerliliğinin sağlanabilmesi için belirtke tablolarının oluşturulmasını,
4. Sınav analizlerinin paydaşlarla paylaşılmasını,
5. Öğrenci bilgi sisteminin tüm yılları kapsamı ve ara değerlendirme sınavlarının yaygınlaştırılmasını,
6. Öğrencilerin bireysel gelişimleri için geri bildirim verilmesi; danışman tarafından bilgi sistem çıktılarının yorumlanarak değerlendirilmesi ve öğrenciye iletilmesini,
7. PDÖ uygulamalarının dışında da entegre sınavların oluşturulmasını,
8. Ölçme değerlendirme sürecinin eğitim programı üzerindeki eğitsel etkisinin değerlendirilmesini ve paylaşılmasını,
9. Gelişim sınavlarının yapılmasını öneriyoruz.

---

4. Öğrenciler

Mekan ve eğitim olanakları dikkate alınarak öğrenci sayısı talebinin belirlenmiş olması, mezuniyet öncesi komisyonda öğrenci temsiliyeti, engelli öğrenciler için gerekli çalışmalara başlanmış olması, kariyer danışmanlığı bağlamında toplantılar, Leyla'dan sonra, KANOPE, KOÜTBAT, TODUP, yeryüzü doktorları, TurkMSIC, EMSA öğrenci grubu çalışmaları güçlü yönlerdir,

Önümüzdeki dönemde;

1. Öğrencilerin eğitimle ilgili tüm komisyonlarda yer almaları sağlanması ve temsiliyetlerinin yönergelerde tanımlanmasını,
2. Danışmanlık sisteminin daha aktif olarak kullanılmasının sağlayacak çalışmalar yapılmasını,
3. Sosyal, kültürel, sanatsal, sportif alanlarda öğrenciler ile öğretim elemanlarının etkileşimlerinin arttırılmasını,
4. Burs ve yarı zamanlı iş olanaklarının sayısal olarak arttırılması için çalışmalar yapılmasını öneriyoruz.

---

5. Program Değerlendirme

Özgün ve sonuçları etkili kullanılan bir program değerlendirme stratejisi (V.2. 0.1) , Eğitim Çalıştayı ve Program değerlendirme kurulu, Sürekli Gelişim Koordinatörlüğü güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Kurullar arası işbirliği ve iletişimin arttırılarak program değerlendirme sisteminin daha etkin kullanılmasını,
2. Tıp Fakültesi Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi program değerlendirme stratejisi V.2. 0.1 stratejisinin sürekliliğinin sağlanması ve bilimsel ortamda paylaşılmasını,
3. Programın bağlamı, girdi, süreç ve çıktılarının değerlendirilmesi ile ilgili çalışmaların arttırılmasını,
4. Mezunlara yönelik anketlerinin yapılması, sonuçlarının değerlendirilerek Tıp Eğitimi Programının geliştirilmesinde kullanılmasını öneriyoruz.

---

6. Öğretim Elemanları (Akademik Kadro)

Öğretim elemanlarının seçim, atama ve yükseltmelerinde fakülteye özgü akademik yükseltme ve atama kriterleri bulunması, profesör ve doçentlik atamalarında eğitici gelişimi ve eğitim faaliyetlerine katılmak kriter olarak kullanılması, araştırma görevlilerinin eğitim görev ve

sorumluluklarını belirten yönerge, sürekli mesleki gelişim programlarına katılım konusunda idari ve ekonomik destek sağlanması güçlü yanları oluşturmaktadır.

Önümüzdeki dönemde;

1. Sayıları azalan öğretim elemanlarının yerine atama yapılması, özellikle öğretim üyesi olmayan anabilim dallarına eleman sağlanmasını,
2. Akademik kadronun eğitim yükü, eğitimin koordinasyonu, sağlık hizmet sunumu ve araştırma faaliyetleri açısından görev ve sorumluluklarını yerine getirme düzeyleri değerlendirme sistemi oluşturulması ve değerlendirmelerin sistematik yapılmasını,
3. Eğitici gelişim programlarının sistematik olarak yapılması ve kapsamının genişletilmesini,
4. Mesleki gelişim kurslarından bağımsız olarak eğitici gelişimi kurslarının içeriğinin gözden geçirilmesi; güncel yöntemlerin eklenmesi ve uygulama takviminin belirlenmesini,
5. Öğretim üyesinin gelişim programlarına katılım önce ve sonrasının değerlendirilmesini öneriyoruz.

7. Eğitsel Kaynak ve Olanaklar

Akademik birim, altyapı ve olanakların yeteli olması, Halk Sağlığı Uygulamaları içinde Dönem I, III ve VI'da toplum yönelimli eğitim uygulamaları, TODUP çalışmaları, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı ve diğer eğitim kurul ve komisyonları, klinikte stajyer ve intörnlerin görev ve sorumluluklarının yönergede tanımlanmış olması, ayaktan bakım birimleri ve birinci basamak sağlık kurumlarında öğrenme fırsatları, araştırma eğitim fırsatları, öğrencilere kongre katılımları için izin verilmesi ve ve maddi yönden desteklenmesi, tıp eğitimi için kullanılmak üzere özel mali kaynakların yaratılmış olması, Harvard Üniversitesi ile işbirliği, Farabi ve Erasmus uygulamaları güçlü yönleridir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Amfiler ve laboratuvar ortamlarının öğrenci sayısına ve eğitim yöntemine göre düzenlenmesini,
2. Tıp Eğitimi Anabilim Dalında tam zamanlı eğitim elemanı sağlanmasını,
3. Görev tanımları ve yönerge maddelerinin uyumunun sağlanması ve ayrıntılı hazırlanmasını,
4. İkinci basamak sağlık kurumlarında eğitim fırsatlarının yaratılmasını,
5. Topluma dayalı tıp eğitimi uygulamalarının süresinin arttırılması ve yıllara yayılmasını,
6. Simüle-standardize eğitim olanaklarının geliştirilmesini ve öğrencilerin erken dönemde hasta

---

ile temasının sağlanması,

7. Değişim programları tanıtımının, programlara katılan öğretim üyesi ve öğrenci sayılarının artırılmasını öneriyoruz.

---

8. Yönetim ve Yürütme

Eğitim yönetimi ve örgütlenmesinde yer alan eğitimle ilgili kurullar ve bunlara ait yönergelerin tanımlanmış olması; bu kurul ve komisyonların çalışma süreçleri ve kararlarının kayıt altına alınmış olması; teknik olarak yetkin elemanları olan destek birimlerinin varlığı; yönetici kadroların tıp eğitimi almış olması, , yönetim ve liderlik donanımlarının bulunması güçlü yönleridir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Eksik plan kurul yönergelerinin tamamlanmasını,
2. Eğitimle ilgili kurul ve komisyonlar arasında eşgüdüm sağlayacak bir işleyiş belirlenmesi ve buna uygun mevzuatın oluşturulmasını,
3. Eğitim örgütlenmesinde destek yapısı ve özelleşmiş teknik personelin sürekliliğinin sağlanmasını öneriyoruz.

---

9. Sürekli Yenilenme ve Gelişim

Sürekli gelişim ve kalite geliştirme kültürü olması, fıp Fakültesi eğitimine ait amaç ve hedefler stratejik planda da yer alması, Tıp Eğitimi Çalıştayının düzenli olarak yapılması, sürekli gelişim koordinatörlüğü ve çalışmaları güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde; çalışmaların sürekliliğinin sağlanması çok önemli bir gelişme alanıdır.

GENEL ÖNERİLER

Aşağıda bulunan genel öneriler bugüne kadar akreditasyon için başvuran fakültelerin Öz Değerlendirme Raporu (ÖDR) değerlendirmeleri ile Kurum Ziyareti Raporlarındaki ortak kümelerden yola çıkarak hazırlanmış olup; 1.1.2018 tarihi itibarıyla akredite olan kurumlara özel önerilerle birlikte paylaşılması uygun görülmüştür.

1. Fakültelerimizin amaç ve hedeflerini büyük oranda yetkinlik/yeterlikler olarak tanımladıkları görülmektedir. İç paydaş olarak öğretim üyelerinin katkısının alındığı ancak öğrenci katkısının sınırlı olduğu görülmektedir. Dış paydaşların sürece katılımı anlamında fakültelerden talepler gitmiş olmakla beraber yeterli dış paydaş katkısı alabilen fakülte sayısı sınırlıdır.

Kurumsal ve eğitim programı, amaç ve hedefleri belirlenirken tıp fakültesinin sosyal yükümlülükleri göz önünde bulundurması ve özellikle öğrenciler ile dış paydaşların katılımını sağlayacak yöntemlerin geliştirilmesi ve programa uyarlanması önerilir.

2. Fakültelerimiz Ulusal Çekirdek Eğitim Programı'na (UÇEP) uyum konusunda takdir edilmesi gereken bir çaba göstermektedirler. Bununla birlikte çoğu analizde sadece UÇEP'te yer alan başvuru nedenleri ve hastalık listelerinin ders programında konu olarak yer alıp almadığını gösterilmektedir.

Eğitim programının hedefleri, öğretim ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin UÇEP'le uyumunu analiz edecek düzeyde farklı yöntemlerle toplanmış verilerin bir arada kullanıldığı ve yorumlandığı çalışmaların yapılarak uyum durumun gösterilmesi önerilmektedir.

3. Entegrasyon stratejisi tüm fakültelerimizin eğitim programlarının ilk üç yılında (klinik öncesi döneminde) "sistem temelli model" üzerinden hayata geçirilmiştir. Dikey entegrasyonu sağlamaya yönelik farklı uygulamaların da daha görünür hale geldiği saptanmıştır. Öte yandan benzer bir entegrasyonun klinik dönemde sağlanabildiği programlar sınırlıdır.

Bütüncül bir yaklaşımla tüm programın, klinik dönemin kendi içinde ve ilk üç yıl ile entegrasyonun sağlanmasına yönelik çalışmalara hız verilmesi önerilir.

4. Fakültelerimizin eğitim programlarında yenilikçi eğitim öğretim yöntemlerine ve öğrenen merkezli uygulamalara daha fazla yer verilmeye başlanmış olması, seçmeli derslerin çeşitliliğinin artması ve programda yer verilen bağımsız çalışma saatleri ile birlikte eğitim programının ana unsurlarından sayılmaya başlanması çok olumlu bir gelişmedir. Öte yandan fakültelerimizdeki temel öğretim etkinliği eğitici merkezli, ağırlıklı olarak amfi dersi olarak gerçekleştirilmektedir.

Eğitim programının her döneminde küçük gruplarda öğrenen merkezli etkinliklere, seçmelilere ve bağımsız çalışma saatlerine çok daha fazla yer verilmesini sağlayacak düzenlemelerin planlanması ve hayata geçirilmesi önerilir.

5. Fakültelerimizde eğitim teknolojisinin kullanımı ve programlarla entegrasyonuna başlanmış görünmektedir. Eğitim programının sistematik yürütülmesine yardımcı olan yazılımlardan, teknolojinin daha fazla kullanıldığı öğrenme etkinliklerine uzanan deneyimler üretilmektedir.

Eğitim öğretim süreçlerinde öğrencilerin teknolojiyi kullanımları ile ilgili beklenti ve gereksinimleri ile eğitim programlarımızın özellikleri göz önünde bulunduran “tıp eğitimine eğitim teknolojileri ve yenilikçi uygulamaların akılcı ve maliyet etkin bir şekilde entegrasyonu”nun sağlanması önerilir.

6. Eğitim programlarında, ölçme değerlendirme etkinliklerinde, özellikle de klinik öncesi dönemde yöntem çeşitliğine belirli oranda ulaşılmış görünmektedir. Bununla birlikte klinik dönemde halen geleneksel sözlülerin ağırlıklı olduğu uygulamalarla değerlendirme yapıldığı izlenmektedir.

Ölçme değerlendirme uygulamalarının genel bir program olarak ele alınması, özellikle klinik döneminde çoklu yöntem kullanımını içerecek ve fakülte mezuniyet hedeflerini ölçülebilir şekilde sistematik olarak yapılandırılması önerilir.

7. Fakülte dekanlıklarımız tarafından her yıl yeni alınacak öğrenci sayısı ile ilgili bir değerlendirme yapılarak rektörlüklere iletildiği bildirilmektedir. Ancak devlet tıp fakültelerinde ÖSYM sınav kılavuzunda belirtilen rakamın hala önerilen rakam olmadığı ifade edilmektedir.

Yeni öğrenci kontenjanının belirlenmesi konusunun en az eğitim programının hedefleri, yapısı, özellikleri, kurumsal insan gücü ve altyapısı gibi bileşenlerin dahil edildiği sistematik bir analizle yapılması ve fakültelerin bu veriyi kaynak planlama ve yaratma süreçlerinde kullanması önerilir.

8. Tıp fakültelerinde sağlık bakım hizmeti vermenin halen, öğretim üyelerimizin görev alanlarında eğitim ve araştırmanın önünde olduğu izlenebilmektedir. Ek ödeme, atama yükseltme kriterleri, akademik teşvik gibi mekanizmalar eğitim- öğretim görevlerini desteklemede sınırlıdır.

Fakültelerimizde eğitim-öğretim hizmet alanına daha çok zaman ayırmayı ve nitelikli çalışmaları teşvik edecek, destekleyecek mekanizmaların kurulması ve mevcut uygulamaların bu yönde geliştirilmesi önerilir.

9. Fakültelerimizde program değerlendirme, öz değerlendirme, sürekli yenilenme ve gelişim kültüründe çok önemli bir ilerleme yaşandığı göze çarpmaktadır.

Sürekli yenilenme ve gelişimin kalıcı kurul ve komiteler üzerinden fakültenin sosyal yükümlülük alanlarının tümünü kapsayan şekilde sistematik hale getirilmesi önerilir.